

Буюк ва муқаддассан, мустақил Ватан!

Адолат ҳар ишда ҳамроҳимиз ва дастуримиз бўлсин!

ИНСОН ВА ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

2011 йил 14 июнь сесанба № 25 (752)

e-mail: info@press-iq.uz

www.minjust.uz

Мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллиги олдидан

Бой мамлакатнинг аскари бақувват бўлур...

Аскари бақувват мамлакат бой бўлур...

ТАН ОЛИШ КЕРАК, баъзи кишилар ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси, деганда асосан уй-жой таъминотини тушунишади. Ҳатто ҳамкасларимиздан бири "ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий ҳимоясига оид мақола керак. Кўзга кўринадиган, салмоқли жиҳатларига эътибор қаратаверинг. Масалан, уй-жой таъминоти...", деган эди.

ОЧИГИ, ўша ҳамкашибим ҳам ҳарбий кисмда бўлган. Аскарлар, серхантлар, офицерлар билан сұхbatлашган. Ҳарбийлар ҳақида маколалар ёзган. Биз журналистлар бирон-бир ижтимоий воеқа бўладими, ходисами, аввало, унинг мөхиятни эътиборни қарашига ўрганишимиз керак, назаримда. Дейик, тияга олингайтган мавзудан келиб чиқадиган бўлсан. Нега энди факат уй-жой таъминоти билан чекланишимиз керак экан. Масала ижтимоий ҳимоя, инсон омилига боллиқ экан, мавзуга чукурек киришсан ҳам бўладику. Ватан ҳимоячиси ҳақида мақола ёзайтган одам унинг ҳарбий либоси, тиббий таъминоти ва ҳатто қўндай таом еяётгани билан ҳам кизикиши мумкин. "Агар кимки ўз армиясини бокмаса, эртага ўзгапар инсафийини бокишига мажбур бўлади", деган ҳаётай бир ҳақиқатни унумаслигимиз керак. Колаверса, давлатимизнинг ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялашга муддофа курдатни шакллантиришдаги мухим бир омил сифатида қараб, миллий армиямизга асос солинган илим дамлардан эътибор берадиганини яхши биламиш.

Мураккаб иктисодий шароит ҳукмронлик қилган ўтган асрнинг 90-йиллари ни ҳозир қўнгилганга келтиринг. Ўша пайдайдек ўзбекистон ҳарбийларининг моддий таъминоти тўла таъминланди. Куролли Кучлар ташкил этилганидан хеч қанча вакт ўтмай ўз либос, ўз махалларимизга эта бўлдик.

Бу хусусда Президентимиз Ислом Каримов ўзининг "Миллий армиямиз — мустақиллигининг, тиң ва осойишта ҳаётимизнинг мустаҳкам қафолатидир" китобига "...90-йиллардаги мураккаб иктисодий вазијатга қарамасдан, биз ҳарбий курилиш соҳасида олдимизда турган долзарб ва улкан вазифаларни ҳал этиш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя килиши учун зарур бўлган моддий ва молиявий манбаларни излаб топиш мақсадида қаттиқ иш олиб бордик", дейди. Ҳа, ўша кийин шароитда айрим кўнши мимлакатларда ҳарбийлар ўз давлатининг либосига эта бўлишганниди? Буни-ку кўйиб туринг, уларнинг моддий таъминотида узилишлар бўлганинига нима дейсиз.

"Ўзбекистон Республикаси ҳимоя қилиши — Ўзбекистон Республикаси ҳар бир фуқаросининг бурчидир. Фуқаролар қонунда белгиланган тартибда ҳарбий ёки муқобил хизматни ўташга маъжбурдирлар".

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 52-моддаси

"Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари Ўзбекистон Республикаси мустаҳкам давлат суверенитетини ва ҳудудий яхшитлигини, аҳолининг тинч ҳаёти ва хавфсизлигини ҳимоя қилиши учун тузилади. Куролли Кучларнинг тузилиши ва уларни ташкил этиши қонун билан белгиланади".

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 125-моддаси

"Ўзбекистон Республикаси ўз хавфсизлигини таъминлаш учун етарли даражада куролли кучларига эга".

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 126-моддаси

3

"ИНСОН ВА ҚОНУН" газетасининг жорий йил 8 февраль кунинг сонидаги чот этилган "Сувнинг ўрнини ҳеч нарса босолмайди" номли мақола меҳнат жамоатимизда катта қизиқиш уйғотди.

ДАРХАҚИКАТ, сув — тириклик манбаидир, у бор жойда ҳаёт бор. Сув — она заминнинг хотамири. Оби ҳаётта кичка таърифу тавсиф берсак ҳам кам. Сувга эътиёткорлик билан муносабатда бўлиш, уни асрар-

авайлыш миллий қадриятаримиздан бири саналади. Ота-боборларимиз азалдан сувга инсоннинг ато этилган муддас неыматлардан бири сифатида қарашган. Шунинг учун ҳам ҳар биримиз момоларимиз ва боборларимизнинг "Сувга ахлат тўқма", "Сувга туфлама", "Сувни истроф қилма" каби панд-насиҳатларига бир умр амал килиб яшишмиз. Демак, миллийлигигизга хос бўлган барча маънавий-ахлоқий мезонларимиз сингари экологик

маданиятимиз ҳам энг аввало, оиласда шаклланниб, камол топади. Мамлакатимизда мустақилликнинг даشتлабки йилларида сувга доир муносабатларни тартибга солувчи "Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида" ги Конун қабул қилинди. Ахоли иктисолидёт тармоклари эҳтиёжи учун сувлардан оқилона фойдаланишни таъминлаш, сувни ифлосланни ва камайиб кетишдан сақлаш, сувларнинг зарарли таъсирининг олди-

ни олиш ҳамда уларни бартарап этиш, сув обектларининг ҳолатини яшилаш, шунингдек, сувга доир муносабатлар соҳасида корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, Фермер, дехкон хўжалликлари ҳамда фуқароларнинг ҳуқувлари ва конуний манфаатларни ҳимоя қилиш мазкур Конуннинг асосий мақсадини ташкил килид. Ҳар бир фуқаро учун тириклигимиз ва ризқи рӯзимиз манбани бўлган сувга эътиёткорона муносабатда бўлиш нафақат инсо-

нийлик, балки қонун олдидаги бурч ва масгутияни маддакири.

Кенг ахоли, айнакса, ёшлилар ўртасида экологик маданиятни тарбига келиш. Адлия вазирилари тизимидағи барча ходимларнинг асосий вазифаларидан биридир. Олмалик шахар давлат нотариал идораси ходимларни томонидан маҳалла ва ўқуб юртларида халқимизнинг экологик маданиятни янада ошириш, она табиатнинг мусаффолигини ва баъбоҳа неъматларини асрар-авай-

лаш мақсадида турли тадбирлар амалга оширилмоқда. Якнанда Олмалик касбхунар коллежида бўлиб ўтган ана шундай учрашувларнинг бири "Сувнинг ўрнини ҳеч нарса босолмайди" мақолосида кўтарилиган долзарб масалаларнига багишланди.

Зебунисо МАҲМУДОВА,
Олмалик шахар
5-маддий давлат
нотариал идораси
нотариуси

Юртимиз

дунё нигоҳида

Ўзбекистон — барқарор, демократик ва гуллаб-яшнаётган давлат

— Мамлакатимиз Мустақиллигининг 20 йиллиги тобора яқинлашмоқда. Барча ўзбекистонларининг кутлуг байрами арафасида юртимиз ҳақида канандай фикрлар айтила оласиз? Байрам олдидан халқимизга қандай тилаклар билдирасиз?

Франсуа ГОТЬЕ,
Франциянинг
Ўзбекистондаги
Фавқулодда ва
Мухтор Элчиси

— Мустақиллигин муборак бўлсин, Ўзбекистон! Саноқли кунлардан сўнг Ўзбекистон ўз Мустақиллигининг 20 йиллигини шундай имконият берганин учун миннадорчлилик билдираман.

Ўзбекистон 1991 йилда мустақилликка эришгач, мамлакатингиз ва унинг Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийлари учта улкан вазифага дуч келид: булаш — биринчидан, суверен давлат барпо этиш, иккинчидан, янги жамият куриш ва **ниҳоят**, замонавий иктисодий ривожлантириш. Барча соҳаларда дадил қадам ташаш, изчил ҳаракат қилиш ва қатъянга билан илгари зарур эди.

Суверен давлат барпо этиш маъзуар барча вазифалар орасидан энг оғирли эди. Мураккаб географияси, ўзининг табиий чегарасига мос келмайдиган, сунъий равишда белгилаб берилган чегараларига эга янги ўзбекистон давлати ўз худудининг бутунлигини таъминлаши лозим эди. Ўтган 20 йил мобайнида Ўзбекистон миллий бирлиг түйсигин шакллантирида мустаҳкамлари ҳамда географик худудининг ўзига хослиги ва мустақиллигини ҳам монтакавий, ҳам дунё миқседида исбот кила оладиган чинакам миллатта айлантира олди. Мамлакатнингиздаги транспорт йўллари ва коммуникацияларининг яхшилини ички яхлитини янада мустаҳкамлари ва айни пайтда худуддаги шаҳар марказларининг ривожланиши мимлакат тараққиётининг бир маромади боршини белгилади. Бугунга кунда Ўзбекистон хурматга сазовор, гуллаб-яшнаётган ва эътироф этилган давлатта айланди. Ўрни келгандай таъқидлаш кераки, Франция Ўзбекистон билан дипломатик муносабатларни ўрнаташган дастлабки мамлакатлар сираасига киради. Шундай килид, XIX асрда мустаммаларни, XX асрда сўнгий "социал республика" хисобланган Ўзбекистон XXI асрда суверен давлат сифатида жаҳон майдонидан муносиб ўрён эгалади.

Ундан ташқари, янги жамиятни шакллантириши мустақил давлатнинг устувор вазифаларидан бири эди. Маданиятни ва милялларни хилма-хиллиги, кўллаб тарихий ва диний анъаналар маркази бўлган ўзбек жамияти ўзига хос тарзда мураккаб ва ранг-барандирди. Ўзбекистон Конституцияси томонидан бўлгиланган дунёйиб ва республика маденийнинг идеали ижтимоий вокеилиларга тўла мослашувчан хисобланади. Ҳозирги кунда Ўзбекистон янги жамиятни гуллаб-яшнаётган учун керак бўлган инситуциянол, юридик ва хуқуқий воситарага эга.

Ва ниҳоят, замонавий иктисолидётни ривожлантириши масаласи ҳам долзарб эди. Социал, неоколониал, ўта ихтисослашган ва ташқаридан бошқарилган иктисолидёттаги баланслашган ва диверсификациялашган иктисолидётта бошқичма-бошқич ўтиш ўйини танлаган ўзбекистон 20 йил ичидаги улкан муввафқиятларга эришди. Мамлакатнинг кишиш хўжалиги буғунга кунда кўллаб озиқ-овқат махсулотларни ишлаб чиқармоқда ва бу билан аҳолининг сифати озиқ-овқат билан таъминланшишига эришилмоқда. Махаллий саноат кўллаб тармокларга эга бўлиб, уларда пухта билимиш ва малакали ишчилар меҳнат килмоқда. Ҳизмат кўрсатиш соҳаси жадал ривожланмоқда, буни ҳалқаро сайдеҳлик мисолида ҳам кўриш мумкин. Иктисолидёт ўсиш курсаткичлари юкориличига колмода ва корхоналарни модернизациялаштириши талаблари хорижий сармоядорлар билан конструктив шерシリк муносабатларни йўлга кўйишга чорамоқда.

Юридига сархисоблар Ўзбекистон барча жабхаларда кўллаб иотувлар кўлга киритганини кўрсатади. Ўзбекистоннинг дўстлари буғун ушбу ўтиш давлатга таракқиёт ва тартиклика эришишадига мунавафиятларни таъминлашади. Дунё ҳаммияти Марказий Осиёдаги шундай барқарор, демократик ва гуллаб-яшнаётган давлат мавжудидан жуда мамнун. Франция бундан бўйн ҳам мимлакатни модернизацияни килиш ўйини кўллаб-кувватлади.

"Инсон ва қонун" мухабри
Фарида КОРАКУЛОВА ёзиб олди.

Акс-садо

Сувнинг ўрнини
ҳеч нарса
босолмайди...

Ёруғ хиёбон

Бегубор қалб меъмори

ЭЛ МЕХРИНИ, ҳурматини қозониш осон эмас, албатта. Бунга фақат тинимсиз мөхнат, улкан машыққаттар билан эришиш мүмкін.

ЖАЛАҚУДУҚЛИК Раъно
Бозорова ҳам ана шундай
инсондар сирасига киради.

Раъно опа ёшлигидан имлга меҳр кўйди. Кўп китоб мутолаа қиласётганини кўрган ота-онаси “Шу кизимиз келажакда муаллима бўлади”, — дея орзу килишганли.

Кишишганди.
Йиллар кетидан йил-
ларни күвіб ўтди. Опа ну-
фузли олийғоҳни тутагиб
тарих ва хуқук йұналиши
бүйінча диплом оды. 1983

"хукук" фанидан дарс бера бошлади. Ўқувчилага мазкур фандан чуқур таълим бериш билан бирга, уларга жамиятда ўз ўрнини топлиш, келажакда ташлаган касбларига сидикдилдан ёндашишларини иштеп.

— Бино таъмиталаб бўлиб қолса, курувчи уни қайтадан таъмирлади ва бинонинг узоқ йиллик хизмат қилишини таъминлайди. Ўқитнамидаги касб

КОРПОРАЦИЯДА ЯНГИ ОПЦИЯЛАР! «КОРПОРАЦИЯ» ТАРИФ РЕЖАЛАРИ

Энди «Корпорация Профи» тарифида **100 тадан SMS, MMS ва Мб**

ва 300 тадан SMS, MMS ва Мб

MTC

БИР ҚАДАМ ОЛДИНДА

ИНСОН ва КОНГУН

**МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ДДИЯ ВАЗИРЛИГИ
1996 йилнинг январидан**

2007 йил 3 январда
Ўзбекистон
Матбуот ва Ахборат
агентлигига
0081-ролдам билан
тэлхарнади олмасдан

**Бош
муҳаррир:**
**Қўчқор
НОРҚОБИЛ**

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:	
Аҳмедов Абдуҳалим Абдураимович	Султонов Алимқул Тошбеков
Мустафаев Бўритош Мустафаевич	Тўреаў Тўра Эргашевич
Ражабова Маъжуда Абдуллаевна	Сандов Шокир Камолович
Раҳмонов Абдукамол Шодиевич	Ҳамроев Ислом Ҳамзаевич

**Навбатчи:
Ёрбек
ИСКАНДАРОВ**

**Саҳифаловч
дизайнер:
Тұлқын
РАУПОВ**

Индекс: 646882

«ИНСОН ВА ҚОНУН» газетаси таҳририяти компьютер базасида терилди ва саҳифаланди. А-2 бинчид, 2 бомба тобеҳо хамид, оғсет усулида. «Ўзбекистон» нашрите матбаа ижодий уйида чоп этилди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кӯчаси 30-йўл.
Буюртма J-2009. Тиражи — 20346. Босишига тозишириш вакти — 21.00. Ташкилими — 19.00 — таҳсилот макони [+]

МАНЗИЛИМИЗ:
100047, Ташкент ш.
Сайилгоҳ кӯчаси-5.
Тел: 233-95-31,
Фонс: 233-84-50
e-mail: info@press-iq.uz